

Kollokvium 8
Spredning

10. mars 2014

I dette kollokviet skal vi se mer på spredning og tunnelering. Under gir vi en lengre oppgaver som dere kan prøve dere på. Jobb gjerne sammen.

Oppgave 1 Spredning på en boks

Se på bokspotensialet

$$V(x) = \begin{cases} V_0 & \text{for } -a \leq x \leq a, \\ 0 & \text{ellers,} \end{cases} \quad (1)$$

med $V_0 > 0$. Anta at har en partikkel med masse m på vei mot boksen fra venstre side med energi $E < V_0$.

- a) Vis at transmisjonskoeffisienten som funksjon av energien er gitt som

$$T^{-1}(E) = 1 + \frac{V_0^2}{4E(V_0 - E)} \sinh^2 \left(\frac{2a}{\hbar} \sqrt{2m(V_0 - E)} \right). \quad (2)$$

- b) Diskuter hvordan uttrykket i (2) henger sammen med svaret på oppgave e) i Kollokvium 7.

Vi kan bruke modellen i a) til å se på et fysisk relevant eksempel, nemlig α -henfall av tunge kjerner. Vi bruker følgende verdier for potensialet: $V_0 = 35 \text{ MeV}$ og $a = 9 \text{ fm}$, som er realistiske verdier for den sterke kjernekräften som binder en ^{238}U kjerne sammen, og antar at partikkelen er en α -partikkel (heliumkjerne) med masse $m_\alpha = 3.7 \text{ GeV}/c^2$ og energi $E = 4.3 \text{ MeV}$.¹

- c) Hva er transmisjonssannsynligheten?
- d) Gjør et overslag over levetiden til ^{238}U ved å anta at α -partikkelen beveger seg frem og tilbake inne i kjernen over et område med samme utstrekning som potensialbarrieren (a), og hver gang den treffer boksen forsøker den å tunnelere igjennom. Sammenlign med den eksperimentelle verdien for levetiden som er $\tau = 4 \times 10^9$ år.
- e) Finn den eksplisitte numeriske avhengigheten til T av parameteren a i vårt eksempel. Diskuter hva dette betyr for vår enkle lille modell.

---

¹For α -henfallet $^{238}\text{U} \rightarrow ^{234}\text{Th} + \alpha$ vet vi eksperimentelt at vi får ut en α -partikkel med nettopp energien $E = 4.3 \text{ MeV}$.